

V Praze dne 17. 5. 2018
Čj.: 352/18

Stanovisko

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a některé další zákony

I. Úvod:

Ministerstvo spravedlnosti předkládá tento návrh na základě legislativního plánu práce vlády na rok 2018 na základě svých vlastních poznatků a potřeby z praxe. Podněty k novelizaci zákona o obchodních korporacích vzešly zejména z jednání expertní skupiny spolupracující s legislativním odborem MSp, z právní praxe a od jiných zainteresovaných subjektů.

Cílem předkládaného návrhu zákona je odstranit některé nedostatky, které v praxi doposud vyvstaly při uplatňování zákona o obchodních korporacích. Navrhované změny se dotýkají různých aspektů fungování obchodních korporací a podle jejich zaměření je lze rozdělit do následujících kategorií:

- odstranění nepřesností či nejednoznačností (například problematika tzv. vypořádací smlouvy, druhů podílů a akcií aj.).
- snížení regulatorní zátěže pro podnikatele a posílení autonomie vůle tam, kde omezení nejsou nezbytná (například rozhodování per rollam, úprava zákazu konkurence, založení družstva aj.).
- zajištění větší transparentnosti organizačních struktur kapitálových společností a družstev v situacích, kdy je členem jejich voleného orgánu (jiná) právnická osoba. U takové právnické osoby má být vždy dohledatelná fyzická osoba, která jménem právnické osoby jedná, a kterou lze případně volat k odpovědnosti.
- funkční a vůči zahraniční praxi konkurenceschopná úprava monistického systému vnitřní správy akciové společnosti, vyhovující požadavkům transparentnosti.
- efektivní vynucování povinnosti zakládat účetní dokumenty do sbírky listin obchodního rejstříku a v této souvislosti i řešení problematiky tzv. neaktivních společností.
- úprava některých ustanovení tak, aby byl naplněn jejich smysl a účel.
- odstranění nedostatků v transpozici některých ustanovení směrnic Evropské unie.
- realizace propojení obchodního rejstříku s ostatními obdobnými evropskými registry prostřednictvím systému propojení rejstříků a naplnění požadavků evropského práva,
- zajištění větší ochrany práv společníků, zvláště menšinových, a posílení jejich právní jistoty, jakož i posílení ochrany a práv třetích osob.
- odstranění legislativně-technických či terminologických chyb a duplicitních či jinak nadbytečných ustanovení.

K návrhu je rovněž připojena změna zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v návaznosti na rozhodnutí Evropského soudního dvora ve věci C-575/16, *Komise v. Česká republika* ze dne 15. března 2018, ze kterého plyne, že „podmínka státní příslušnosti požadovaná českou právní úpravou pro přístup k povolání notáře představuje diskriminaci na základě státní příslušnosti zakázanou článkem 49 SFEU“. K této části návrhu měnící notářský řád byla předkladateli udělena výjimka zpracovat RIA předsedou LRV.

II. Připomínky a návrhy změn:

Návrh předložené novely a doprovodné RIA je z velké části shodný s návrhem zpracovaným MSp již v roce 2016 a předloženým do LRV a jejích komisí na začátku roku 2017, který následně nebyl projednán a schválen v minulém funkčním období poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

K návrhu je připojena závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (dále též RIA), ve které je relativně slušně popsán existující právní stav a jeho nedostatky, identifikovány regulací dotčené subjekty a rovněž cíle a přínosy navržené právní úpravy. RIA obsahuje variantní řešení u jednotlivých oblastí regulace a je nutno konstatovat, že předkladatel pracuje s reálnými variantami, nejedná se pouze o formální pojetí variant. RIA také pracuje s existujícími statistikami u obchodních korporací (zejména statistiky extrahované z obchodního rejstříku) a využívá jejich analýzu při obhajobě jednotlivých zvolených řešení. U vybraných okruhů regulace je rovněž zvolena multikriteriální analýza pro výběr nejvhodnějšího řešení.

RIA je napsána primárně z právního pohledu, ale současně obsahuje také určitý rozbor nákladů u témat, kde lze předpokládat určitý nárůst nákladů jak pro subjekty regulace (změnou dotčené obchodní korporace), tak také pro ministerstvo spravedlnosti a rejstříkové soudy.

Jako připomínku k RIA lze znovu zopakovat již jednou na komisi RIA kritizované **nedostatečné vyhodnocení daňových dopadů předložených změn a úprav** v právu obchodních korporací, a to jak pro subjekty regulace samotné, tak také pro stát. Nejsou zde dostatečně vyhodnoceny daňové náklady/přínosy jednotlivých opatření pro státní rozpočet. Jsou pouze uvedeny přímé ekonomické náklady u propojení do systému obchodních rejstříků (registřů) členských států EU. Jako druhou připomínku lze konstatovat, že RIA pracuje s téměř dvěma roky starými statistickými údaji z obchodního rejstříku při analýze výskytu jednotlivých problémových okruhů v rámci obchodních společností. Zde by bylo vhodné uvést **aktuální statistiku z obchodního rejstříku** také za rok 2017. V tomto aspektu PK RIA doporučuje doplnění RIA.

III. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby byl návrh zákona, kterým se mění zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění zákona č. 458/2016 Sb., a některé další zákony (závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace) doporučen vládě ke schválení za předpokladu zohlednění výše uvedených dvou doporučujících připomínek.**

Vypracoval: JUDr. Petr Solský

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v. r.
předsedkyně komise